

08225 AĞ TEMELLERİ

Elbistan Meslek Yüksek Okulu
2014 – 2015 GÜZ Yarıyılı

08225 AĞ TEMELLERİ

KATMANLAR, PROTOKOLLER, ARAYÜZLER

3. Hafta

- Bilgi iletişim sistemi, dağıtık sistem içerisinde düğümler arasındaki iletişimi desteklemekle yükümlüdür.
- İletişim sistemi, iletişim ağı ile bağlanmış herhangi bir düğümün , başka bir düğümlle iletişimine izin verir.

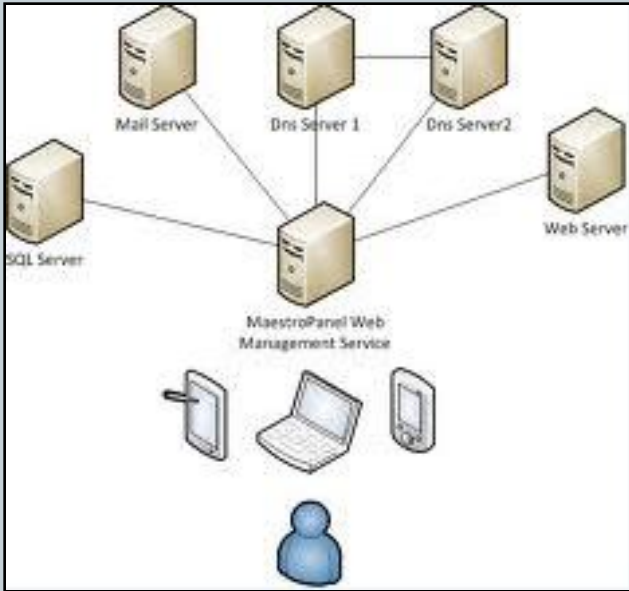
08225 AĞ TEMELLERİ

KATMANLAR, PROTOKOLLER, ARAYÜZLER

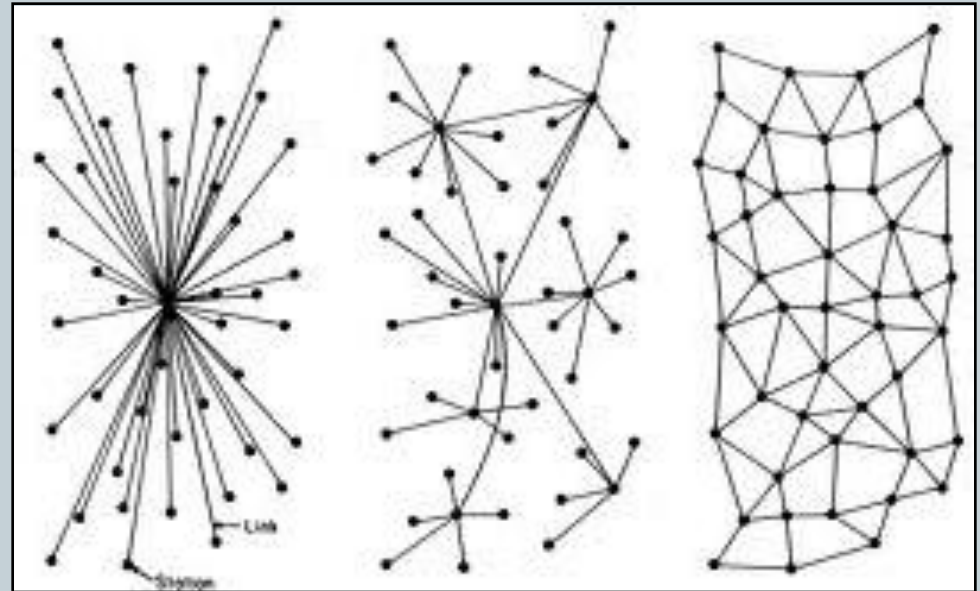
3. Hafta

Dağıtık iletişim sistemi

Dağıtık Grafik Yapı

Merkezi

Çok Merkezli

Dağıtık

08225 AĞ TEMELLERİ

KATMANLAR, PROTOKOLLER, ARAYÜZLER

3. Hafta

- Bilgi iletişimini daha iyi kavrayabilmek için kişiden kişiye iletişimi ele alalım.
- Burada üç düzey (veya katman) tanımlanabilmektedir.
  - Bilgi Katmanı
  - Dil Katmanı
  - Fiziksel Aktarım Katmanı

Sırasıyla açıklayalım...

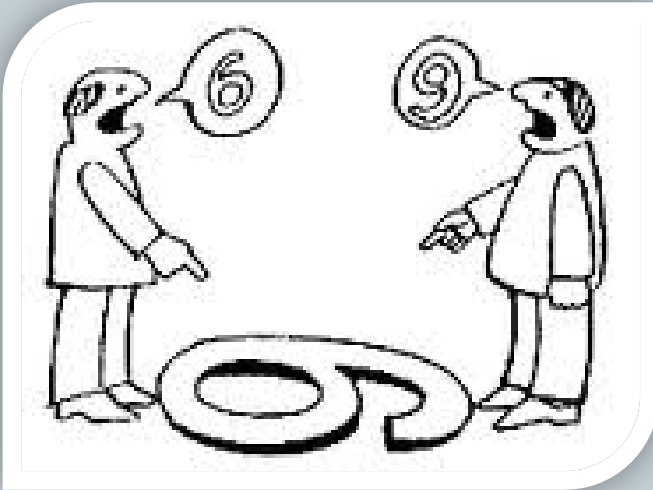
08225 AĞ TEMELLERİ

KATMANLAR, PROTOKOLLER, ARAYÜZLER

3. Hafta

- **Bilgi Katmanı** : Anlama ve bilgilenme gibi kavramları, paylaşılan oluşları, üzerinde anlaşılan simgeleri içerir.

08225 AĞ TEMELLERİ

KATMANLAR, PROTOKOLLER, ARAYÜZLER

3. Hafta

- **Dil Katmanı** : Kavramlar ve düşünceleri kelimelere anlamlandırmak için kullanılır. İnsanların üzerinde anlaştıkları bir dil yoksa bir iletişim söz konusu olamaz.

Çince Bilen Var mı ?

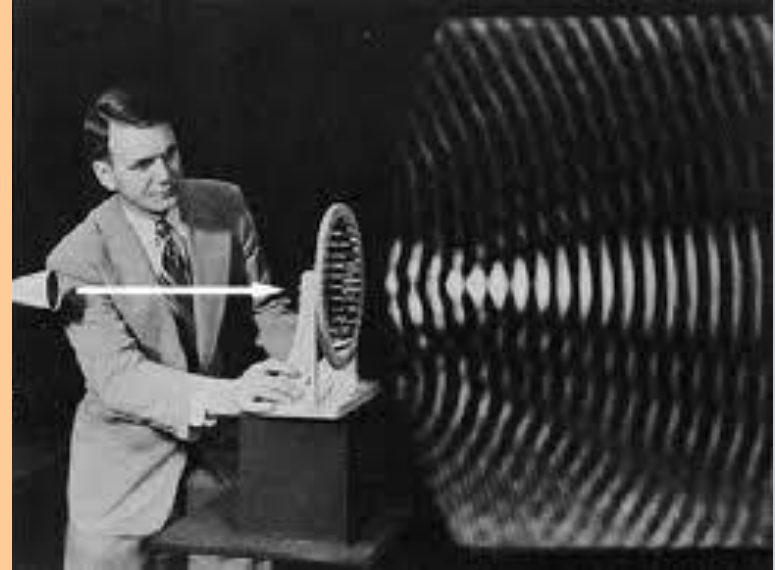
08225 AĞ TEMELLERİ

KATMANLAR, PROTOKOLLER, ARAYÜZLER

3. Hafta

- **Fiziksel Aktarım Katmanı** : Bir anlamda gerçek iletişimi üretir. Bu bir ses dalgası, yazılı iletişim için kağıt, veya başka bir ortam olabilir.

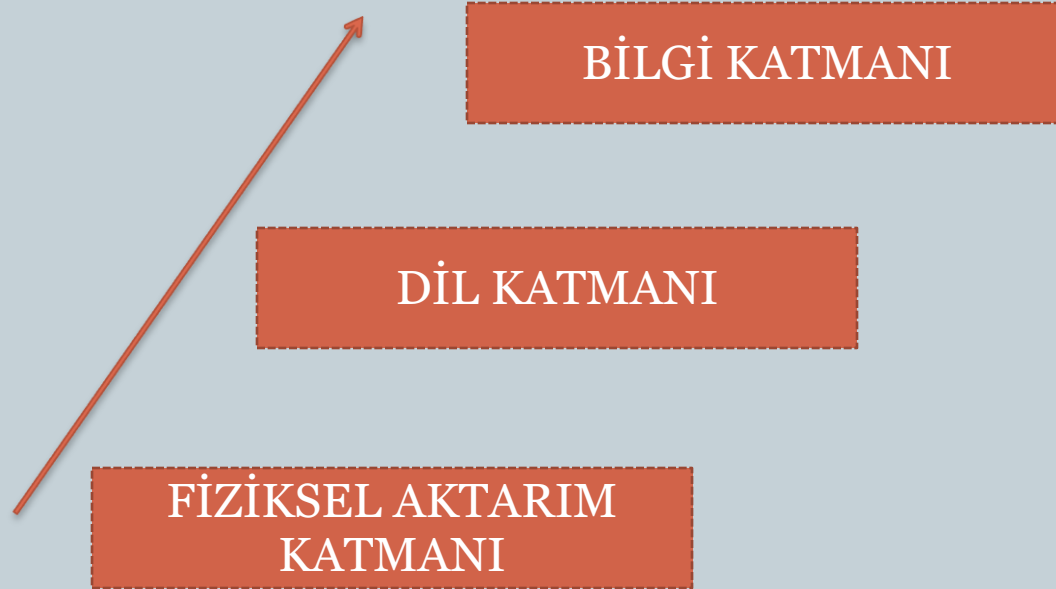
08225 AĞ TEMELLERİ

KATMANLAR, PROTOKOLLER, ARAYÜZLER

3. Hafta

- Bu üç katman fonksiyonlar yönünden birbirinden bağımsızdır.
- Üst katmanlar bir alt katmanın desteğini isterler.

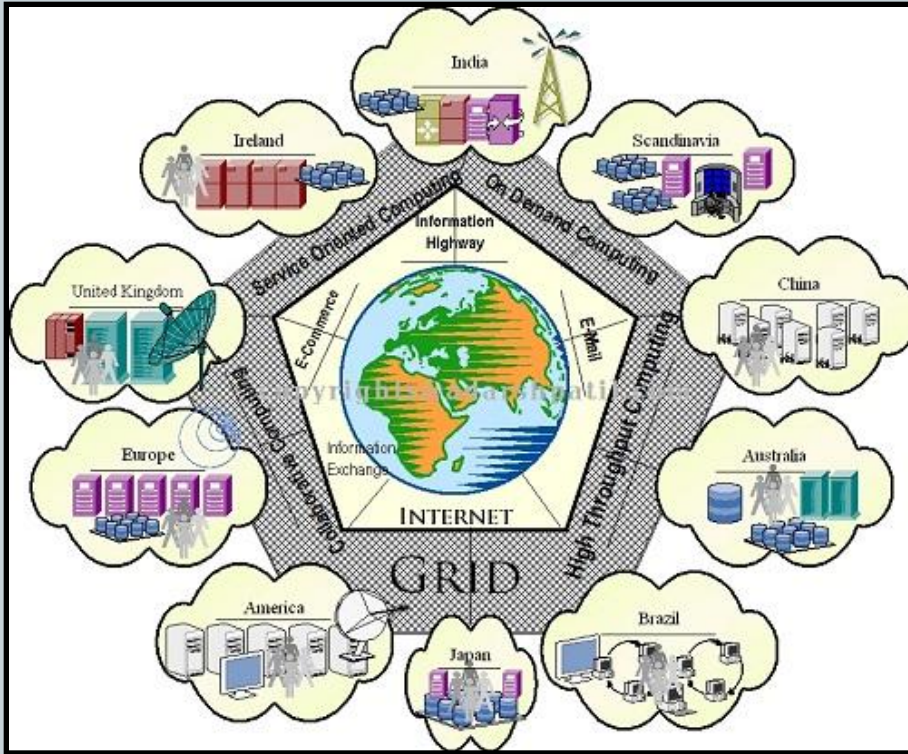
08225 AĞ TEMELLERİ

KATMANLAR, PROTOKOLLER, ARAYÜZLER

3. Hafta

- Aynı prensipler Dağıtık ve İletişim sistemi mimarisine de uygulanabilmektedir.

Sayırsız sayılabilecek miktardaki düğümün herhangi birinden, sayırsız sayılacak miktardaki düğümün herhangi birine iletişim.

**Gerçekteki
Internet
Erişimi**

08225 AĞ TEMELLERİ

KATMANLAR, PROTOKOLLER, ARAYÜZLER

3. Hafta

- Tüm bilgisayar ağı mimarileri aynı yüksek düzeyli amaçları paylaşmalıdır.
  - Bağlantılılık (Connectivity)
  - Modülerlik (Modularity)
  - Güvenilirlik (Reliability)
  - Gerçekleştirim (Easy Implementation) Kolaylığı

Sırasıyla Açıklayalım...

08225 AĞ TEMELLERİ

KATMANLAR, PROTOKOLLER, ARAYÜZLER

3. Hafta

- **Bağlantılılık (Connectivity)** : Değişik donanım ve yazılımın içten bağlanmasına, tek biçim (uniform), tekil sistem görünümlü, bilgisayar ağı istemlerine izin verir.
- **Modülerlik (Modularity)** : Az sayıda, genel amaçlı bileşenlerden oluşan bilgisayar ağlarının kurulmasına izin verir.

- **Güvenilirlik (Reliability)** : Hata arama, bulma, düzeltme ve hatalardan arınmış iletişimi desteklemeye izin verir.
- **Gerçekleştirim Kolaylığı (Easy Implementation)** : Kullanım ve düzenleme bilgisayar ağı kurulumları için kabul edilebilir çözümler ve yönetim üretirler. Son kullanıcının bilgisayar ağına geçişi için şeffaf iletişim kolaylıkları vardır.

- **Katman** : Katman donanım bileşenleri ve/veya yazılım süreçlerinden oluşan (process) varlıklardır.
- Aynı katman içerisinde, farklı düğümlerdeki varlıklara (Peer-Entries) **eş varlıklar** denir.
- Katmanlara arası iletişim, **kurallar kümesi** (Set of Rules) veya protokoller tarafından yönetilir.

08225 AĞ TEMELLERİ

KATMANLAR, PROTOKOLLER, ARAYÜZLER

3. Hafta

- **Protokoller**, bilginin aktarılması veya alınmasında, bilgi değişiminin sırasını ve biçimini sınırlamazlar.
- Kural ve biçimler birbirini izleyen katmanların sınırında, **arayüzler** içerirler.

Tipik Dağıtık Sistem Miiamarisi Fonksiyonel Katmanlar

- Uygulama Katmanı
- Dağıtım İşletim Sistemi Katmanı
- Yerel Yönetim ve Çekirdek (Kernel) Katmanı
- İşletim Sistemi Katmanı

Uygulama Katmanı

- En üstteki katmandır. Görevleri ise;
  - Uygulama sürecinin yönetimi,
  - Verilerin dağıtılması,
  - İç işlem iletişimi,
  - Uygulama fonsiyonununun dağıtılabılır sürece dönüştürülmesi dir.
- Uygulama katmanınının fonsiyonelliği alttaki katmanlarca desteklenir.

Dağıtık İşletim sistemi Katmanı : Görevleri ise;

- Uygulama katmanınca istenen dağıtık sunumları üretmek,
- İsimlendirme ve adresleme yapmak,
- Yerel kaynakları paylaşmak,
- Koruma ve eş zamanlama gerçekleştirmek,
- İç işlemler ve iyileştirmeyi desteklemek

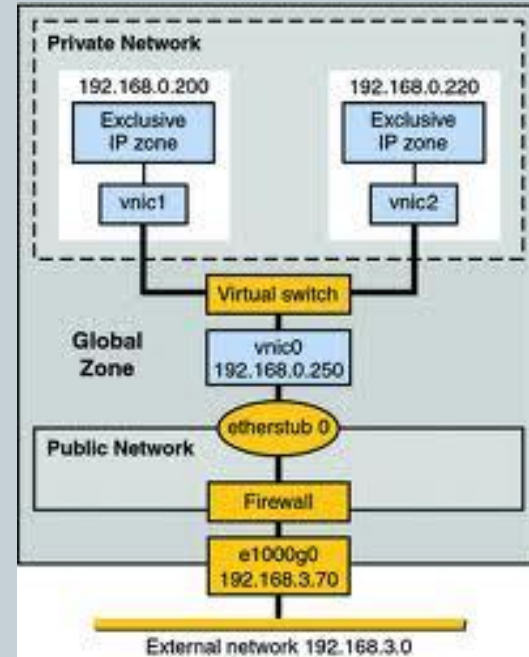
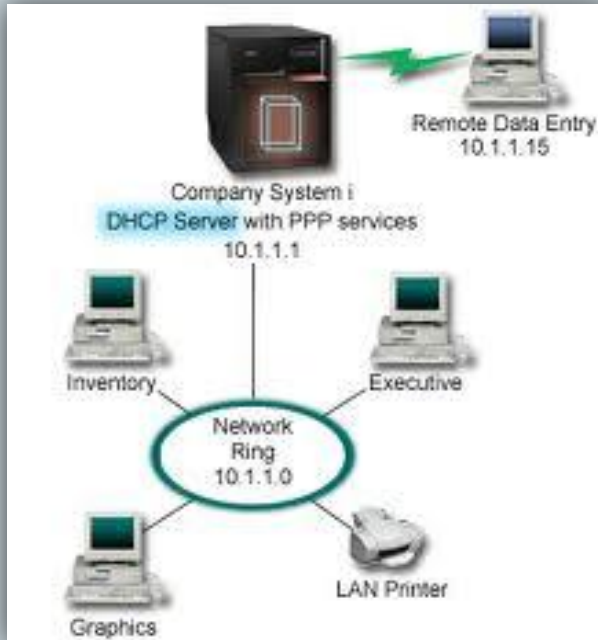
08225 AĞ TEMELLERİ

KATMANLAR, PROTOKOLLER, ARAYÜZLER

3. Hafta

- Dağıtık İşletim sistemi Katmanı, dağıtık fonksiyonları tek bir mantıksal varlığa birleştirir.
- Dağıtık fonksiyonlardan gelen verinin tekil sistem görünümü (Single System Images – SSI) oluşturmaktan sorumludur.

Yerel Yönetim ve Çekirdek (Kernel) Katmanı

- Kişisel düğümlerde dağıtık işletim sistemini destekler. Görevleri ise;
  - İç işlem iletişimleri,
  - Bellek ve giriş/çıkış erişimleri,
  - Koruma ve çok görevlilik (multi-tasking),
- Dağıtık işletim sistemi tarafından istenen sunumları bir üst katmana iletir.
- Diğer düğümlerdeki kendi eş katmanlarıyla iletişir.

İşletim sistemi Katmanı

- Dağıtık işletim sistemi ve yerel yönetim katmanı tarafından istenen iletişimi destekler.
- Katmanlanmış mimarinin bir takım önemli yararları vardır.

Katmanlanmış mimarinin yararları :

- Bağımsızlık (Katman)
- Esneklik
- Basitleştirilmiş işletim ve bakım
- Standartlaşma

Sırasıyla Açıklayalım...

Katman Bağımsızlığı :

- Her katman sadece bir altında üretilen katmandan haberdardır.
- Daha aşağı ve yukarıdaki katmanların işlevini bilmesine de gerek yoktur.

Esneklik :

- Bir katmandaki işleyiş değişikliği (yazılım-donanım) alttaki ve üstteki katmanları etkilememelidir.

Basitleştirilmiş işletim ve bakım :

- Katmanlı tasarım, bölünebilir modüller ve kolay işletim ve bakım işlemleri sağlamalıdır.

Standartlaşma :

- Çıktı sunumları ve arayüzler tanımlı varlıklara yapılandırılarak, standartların daha kolay geliştirilmelerine olanak verirler.

ISO Başvuru Modeli

- IBM Sistem Network Architecture, IBM ve uyumlu donanım ve yazılım için veri iletişim ağları geliştirmiştir.
- Bu duruma karşılık diğer donanım ve yazılım üreticileri de kendi iletişim ağ platformları için alternatif yöntemler geliştirdiler.
  - Pazardaki her büyük üretici ve satıcı kendi markalarını taşıyan mimariler sunarlar ve bu mimari diğerleriyle uyumsuzdur.
  - Tüketici, kendi data processing işlemleri için farklı donanımlar kullanıyorsa, farklı bilgisayar ağlarını bağlamak daha zor olacaktır.

ISO Başvuru Modeli - Çözüm

- Bu noktada standart bir kurallar kümesi ve protokollere gereksinim vardır.
- Değişik organizasyonlar standart mimariler ve arayüzler geliştirme çabasındadırlar.
  - X.3-X.25-X.28.-X.29, IEEE (802) projeleri

ISO Başvuru Modeli – Standartların Geliştirilmesi

- Farklı platformlarda veri iletişimine izin verilmesi,
- Katmanlı mimarilerin avantaj ve potansiyelinden azami ölçüde faydalanılması

gibi amaçlardan kaynaklanmaktadır.

08225 AĞ TEMELLERİ

KATMANLAR, PROTOKOLLER, ARAYÜZLER

3. Hafta

International Standart Organization – ISO

- ISO'nun geliştirdiği başvuru modeli veri iletişim standartlarını karşılamak için geliştirilmiştir.

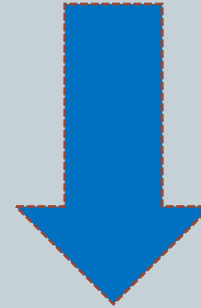
08225 AĞ TEMELLERİ

KATMANLAR, PROTOKOLLER, ARAYÜZLER

3. Hafta

International Standard Organization – ISO

Open System Interconnection - OSI

08225 AĞ TEMELLERİ

DEVAMI HAFTAYA